

47e jaargang
Herfst 2023

3

Natuurlijkerwijze

Foto: © Angela Dezijn: Gewoon vuurzwammetje

Beleef de natuur

ivn natuur
educatie
Barneveld

www.ivn.nl/barneveld

Herfst

adres: Stationsweg 2c, 3771 VH Barneveld

September 2023

e-mail: communicatie@ivn-barneveld.nl

47e jaargang nr. 3

Natuurlijkerwijze verschijnt 4 keer per jaar

alleen digitaal

Inhoud

Inhoud	2
Van de voorzitter	3
Buitenactiviteiten 2023 - IVN Barneveld.....	4
Agenda najaarsledenvergadering	4
'Het opzetten van kevers en vogels'	5
Automatische incasso contributie.....	5
Even voorstellen???	6
Nacht van de Nacht - 28 oktober.....	7
Paddenstoelenspeurtocht voor het hele gezin.....	7
Bram Boswachter en de spinnen	8
Slootjes dag(en) 2023	9
Theater op 't Zand 2023.....	10
IVN-Kinder Natuurclub	11
Kennis- en ontmoetingsavond	13
(Parasitaire en vleesetende planten).....	13
Beste mensen.....	14
Afscheid van Marja en Eduard	16
Beste IVN-buurafdeling.....	18
Adresgegevens.....	19

Van de voorzitter

Overweldigend. Dat is het woord dat in mij opkomt als ik deze bijdrage schrijf. Want wat voor zomer hebben we gehad. Dat er verandering is in het klimaat begint nu goed duidelijk te worden. In Europa zagen we vele weersextremen. Ik hoop dat iedereen goed door zijn of haar vakantie is gekomen. Zelf ben ik er met mijn gezin goed vanaf gekomen. We waren bij het Lago Maggiore toen ten noorden van ons een hevige bosbrand in Zwitserland woedde en we waren net weg toen er verwoestende regen en hagel overtrok. Wij zaten toen in zuid Duitsland het best wat fris te vinden, maar een week later konden de inwoners van Reutlingen 30 centimeter aan hagel wegscheppen. Het begin van het najaar is met 2 weken 30 graden ook wonderlijk begonnen. Ik kreeg zelfs de indruk dat de duiven in onze tuin weer begonnen waren met een nieuw nest. Zo moeten we allemaal wennen.

Wat vanouds is, is de nieuwe Natuurlijkerwijze die voor u ligt. Want we staan niet stil als IVN Barneveld. U kunt weer lezen over allerlei activiteiten vanuit de verschillende werkgroepen. Uiteraard kunt u ons ook volgen via de website en facebook. Als de krant al niet gretig onze publicaties oppakt. We zijn goed in beeld dankzij onze pr-commissie. En het najaar staat alweer in de planning. De activiteitencommissie is druk bezig met de voorbereidingen voor de Nacht van de Nacht (ook wel N8N8). We verwachten op 28 oktober weer vele mensen te mogen ontvangen op landgoed Schaffelaar voor een ontdekkingstocht. We zoeken nog mensen om onze enthousiaste vrijwilligersgroep te versterken. Dus meldt u zich aan.

Ik begon met het woord “overweldigend” en dat is zeker van toepassing op de nieuwe activiteit Kindernatuurclub. In de vorige Natuurlijkerwijze sprak ik nog de hoop uit dat we konden starten. Dat hebben we geweten. Er hebben zich tegen de 70 kinderen aangemeld. We wilden met één groep starten en dat is snel opgeschaald naar twee groepen. En dan hebben we nog een wachtlijst over. Fijn om te zien dat vele IVN-ers meedenken en meedoen om de ochtenden met leuke en inspirerende activiteiten te vullen. Er is een volledig jaarprogramma. En de eerste club stond super enthousiast in de krant.

Rest mij u veel leesplezier te wensen. En ik hoop u te mogen ontmoeten op onze najaars ledenbijeenkomst waarvoor we wederom een boeiende spreker hebben weten te vinden.

*Hartelijke groet, namens het bestuur,
André van de Burgwal, voorzitter*

Buitenactiviteiten 2023 - IVN Barneveld

Zaterdag 14 oktober 2023 - Paddenstoelenwandeling - Schaffelaarsebos

Tijdstip: 13.30 uur Schaffelaarsebos (parkeerplaats bij Natuureducatiecentrum)

Gidsen: Jan van Middendorp, Klazien Koppelaar en Aart Mulder

Zaterdag 21 oktober 2023 - Paddenstoelenspeurtocht - Schaffelaarsebos

Tijdstip: 9.30 uur tot 11.00 uur in het Speulderbos in Garderen/Houtdorp

Gidsen: Gemmie vd Drift en Ellen Knobbe

Zaterdag 28 oktober 2023 - Nacht van de Nacht

Tijdstip: 19.30 tot 23.00 uur; Entreprijs € 2,50

Locatie: Schaffelaars Erf; IVN Natuureducatiecentrum

Agenda najaarsledenvergadering

Datum: dinsdag 7 november 2023; Aanvang: 19.30 uur

Locatie: IVN Natuureducatief Centrum Schaffelaar Erf

1. Opening door de voorzitter
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen
4. Afscheid aftredende bestuursleden Ivonne Pater en Martien Bakkenes
5. Notulen voorjaarsledenvergadering d.d. 4 april 2023; deze zijn opgenomen in het zomernummer van Natuurlijkerwijze (23-2)
6. Financiën – mededelingen door de penningmeester
7. Stand van zaken beleidsplan
8. Huldiging jubilarissen
9. Sluiting
10. Pauze

Na de pauze: lezing door Hendrik Hoogeveen (*)

“Het opzetten van kevers en vogels”

(*) Hendrik Hoogeveen: woonachtig in Voorthuizen. Gepensioneerd docent aan het Praktijkonderwijs te Barneveld. In zijn werk en daarbuiten altijd zeer actief geweest in de natuureducatie. Als kind was hij al gebiologeerd door de natuur. Met zijn leerlingen ging hij de natuur in, maar hij had ook behoefte om met hen naar geprepareerde dieren te kijken, zodat ze rustig konden worden geobserveerd en niet wegvlogen of -liepen. Omdat prepareren erg duur is, heeft hij deze kunst zelf opgepakt en ook alle benodigde vergunningen verkregen. Dit leidde tot het maken van vele ‘educatieve projecten’, onder de naam Bio-Visie, die uitgeleend worden aan scholen en natuurverenigingen en -musea.

'Het opzetten van kevers en vogels'

Lezing op 7 november

Nadat de najaarsledenvergadering van IVN Barneveld beëindigd is, kunt u blijven zitten of u kunt dan gewoon om 20.30 uur aanhaken voor een bijzondere lezing over Taxidermie; Hendrik Hoogeveen (*) zal ons meenemen door de wondere wereld van het opzetten van kevers (onder andere vliegende herten) en vogels en vele verhalen daaromheen. De lezing zal gaan over het prepareren van dieren

en ook de waarde van opgezette dieren bij natuureducatie. Daarbij zullen ook voorbeelden van opgezette vogels en geprepareerde kevers te zien zijn. De heer Hoogeveen doet zijn natuureducatie-werk uit niet-commerciële, maar idealistische overwegingen, met veel respect voor de natuur.

Er zal ook aandacht zijn voor het 'project Vliegend hert' (de schitterende kever *Lucanus cervus*), omdat het daarmee in ons land niet goed gaat. Het probleem is bijvoorbeeld, dat het vrouwtje

zich gedurende haar leven slechts in een straal van circa 100 meter verplaatst. Door het verdwijnen van voor hen belangrijke ecologische verbindingzones (eikenlanen met daartussen kwijnende eiken) vindt er geen of nauwelijks uitbreiding plaats vanaf de vijf hotspots die zich op de Veluwe bevinden. U bent allen van harte uitgenodigd om mee te genieten van de verhalen. We starten op 7 november uiterlijk om 20.30 uur in het Natuureducatiecentrum, op het Schaffelaar Erf, Stationsweg 2c, 3771 VH in Barneveld.

Automatische incasso contributie

voor leden met ingang van 2024

Het bestuur van IVN Barneveld wil niet te veel tijd kwijt zijn aan processen die ook automatisch kunnen verlopen en graag meer tijd overhouden voor het organiseren van onze natuur activiteiten zoals bijv. de jaarlijkse Slootjesdagen, excursies, wandelingen, cursussen en niet te vergeten de onlangs opgestarte Kinder

Natuurclub. We hebben daarom met het Landelijk Bureau van IVN afgesproken dat de contributiebetaling van onze lokale leden voortaan met een automatische incasso via het landelijk systeem kan gaan plaatsvinden.

M.i.v. 2024 sluiten we aan bij de landelijke IVN tarieven. De contributie die je via het Landelijk Bureau gaat betalen wordt standaard € 25 (was € 24) voor een lid en blijft € 6 voor een huisgenoot lid. Mocht je gewend zijn om een hoger bedrag aan contributie te betalen dan mag dat nog steeds. Voor jou verandert er dus nauwelijks iets en het neemt ons als Bestuur IVN Barneveld veel werk uit handen. Het Landelijk Bureau biedt dit centraal incasseren als kosteloze service aan en meerdere IVN-afdelingen maken hier al naar tevredenheid gebruik van.

Om de automatische incasso mogelijk te maken hebben we een machtiging voor de bank nodig. Alle lokale leden ontvangen daarom een e-mail met uitleg hierover en het verzoek om een machtigingsformulier in te vullen. Mochten hier nog vragen over zijn neem dan svp contact op met onze penningmeester, Hans Uitenhout, penningmeester@ivn-barneveld.nl, 06-40446104.

Bestuur IVN Barneveld

Even voorstellen???

Voelt best beetje raar om me in deze editie voor te stellen omdat ik al bijna twee jaar penningmeester voor IVN Barneveld ben. Op verzoek van Wim Geelhoed doe ik dit nu toch omdat er leden zijn die mij alleen van de ledenvergadering kennen en er mede door de nasleep van Corona nooit een echte formele introductie is geweest.

Eerst maar even wat privé dingen: ik ben 66 jaar, geboren en getogen in Utrecht en nu bijna 20 jaar woonachtig in Barneveld. Getrouwd met Annemiek en onze dochter Jennifer woont in Amersfoort. Zij is zwanger en ik hoop begin volgend jaar grootvader te worden van een prachtige kleindochter. Hobby's zijn natuur, wandelen met Annemiek en onze Bordercolli, wielrennen, lezen en muziek. Ik hou van lekker eten en een goed glas wijn.

Heb een lange carrière (vanaf 1980) gehad in automatisering binnen de financiële wereld en ben sinds ruim een jaar formeel met pensioen. Blijf echter vanuit mijn eigen bedrijfje gewoon mijn werk doen wat hoofdzakelijk bestaat uit het coachen van schoolverlaters in de eerste twee jaar van hun carrière en dat zowel in IT als in de bio-science omgeving.

Ben actief in het Bestuur van IVN Barneveld omdat ik het super belangrijk vind dat we vooral de jeugd meer kennis en liefde voor de natuur bijbrengen. Doet mij ontzettend veel plezier om te zien hoe bruisend onze vereniging, na een voor iedereen zeer moeizame Corona periode, bezig is met allemaal vrijwilligers om veel natuur activiteiten te organiseren en om te zorgen dat hier ook bekendheid aan gegeven wordt. Apetrots ben ik vooral dat het ons gelukt is om de Kinder Natuurclub op te starten. Grandioos om te zien hoeveel belangstelling hiervoor is en hoe enthousiast zowel de kinderen als hun ouders zijn. Absoluut een schot in de roos!

Hartelijke groeten,

*Hans Uittenhout
penningmeester IVN Barneveld*

Nacht van de Nacht - 28 oktober

Zaterdag 28 oktober organiseert IVN Barneveld opnieuw het Nacht van de Nacht event. Met een vernieuwd programma hopen we opnieuw veel bezoekers te verwelkomen. De entreprijs bedraagt € 2,50 en we starten om 19.30 uur (het duurt tot 23.00 uur). Uiteraard is de sterrenwacht er weer bij en de nachtvinders, maar ook de predatoren van de Nacht. En wat dacht u van de paddenstoelen uit het donkere bos? Laat u opnieuw verrassen en geniet van een nachtelijke wandeling op het Schaffelaars Erf. Afsluitend met een lekkere kop koffie met taartje en wellicht een nieuwe vleermuizenkast voor aan uw woning of in uw buurt. Benieuwd geworden? Kom gerust langs, ook met de (klein) kinderen! Wilt u helpen met de opbouw? Dan kunt u contact opnemen met: Saskia van Heusden via 06511 52 701.

Paddenstoelenspeurtocht voor het hele gezin

Op zaterdagochtend 21 oktober organiseren we een paddenstoelenspeurtocht voor het hele gezin (de activiteit is voor kinderen vanaf 4 jaar).

Misschien zien we wel de paddenstoel met de rode hoed en de witte stippen of de stinkzwam. We weten het nooit van te voren, maar we gaan met elkaar heel goed zoeken

We starten om 10 uur en de speurtocht duurt tot uiterlijk 11.30 uur.

De gidsen zijn: Gemmie van der Drift en Ellen Knobbe.

We starten bij het begin van wandelroute "de Duintjes" op de parkeerplaats, dat is vlakbij Garderenseweg 440 in Ermelo. Vergeet niet een spiegeltje mee te nemen om onder de paddenstoelen te kijken.

Graag van te voren aanmelden voor 14 oktober via gemdriфт@outlook.com.

Tot dan!

Bram Boswachter en de spinnen

Hallo natuurvriendjes,

Van de week stond ik in de schuur mijn fietsband te plakken. Ik was weer eens over een scherp steentje op ons bospad gereden. Opeens hoorde ik Robinia heel hard gillen. Ik schrok me een hoedje. Wat zou er gebeurd zijn? Zou er een eng beest in ons huis zijn? Ik rende vliegensvlug naar binnen. Daar stond Robinia midden in de keuken, trillend naar het plafond te wijzen. Hoe ik ook keek, ik zag niets engs aan het plafond. “Een spin, een hele enge, grote spin”, riep ze. Ik keek nog eens goed en ja hoor, vlak naast de lamp zat een spin heerlijk rustig in zijn web. Hij zat te wachten op een vlieg als sappig hapje.

Bram haal weg! Dat heb ik toen maar gedaan. De spin woont nu in mijn schuur en ik kan hem nu rustig bekijken.

Weet je dat er meer dan 600 soorten spinnen in Nederland zijn? Gelukkig zijn ze niet allemaal tegelijk bij jou in huis. De meeste mensen vinden ze erg eng en dat is jammer. Spinnen zijn hele nuttige dieren, omdat ze vliegen, muggen en andere kleine diertjes vangen. Als ze er niet waren dan hadden we heel veel vliegenmeppers nodig. De meeste spinnen die wij in en om ons huis zien, maken een spinnenweb. De draad die ze daarvoor gebruiken komt uit hun eigen lichaam. Die is lekker kleverig en daarom blijven vliegen er aan plakken. In een web zijn ook loopdraden. Die zijn niet plakkerig en daarom kunnen spinnen daarover lopen zonder vast te plakken. Spinnen maken niet allemaal hetzelfde web. Er zijn ook spinnenwebben in de vorm van een puntzak. Zo’n snoepzak weet je wel. Je kunt er van boven makkelijk met je hand in, maar het onderste snoepje krijg je er niet zomaar uit. Zo gaat het ook met een beestje dat er in valt. Die komt er niet meer uit, omdat alles plakt en hij er niet meer uitkomt.

Eigenlijk zijn spinnen heel mooi om te zien. Kijk maar eens goed. Ze doen je echt niets. De Kruisspin is heel mooi en gemakkelijk te herkennen aan het kruis op z’n rug. Een andere spin die je in huis veel ziet is de Grote Trilspin. Die heeft een klein lijfje en hele lange poten. Als je aan zijn web komt, dan gaat hij heel hard trillen. Niet te vaak doen hoor, want hij vindt dat niet zo leuk.

Ik zou nog zoveel meer over spinnen kunnen vertellen, maar ik heb daarvoor geen tijd meer. Want geloof het of niet. Ik heb weer een lekke band.

De groeten van Bram Boswachter

Slootjes dag(en) 2023

Na een aantal jaren van Corona en vorig jaar de vogelgriep, was het gelukkig weer mogelijk om slootjesdagen te organiseren. Er waren twee mogelijkheden, woensdagmiddag 7 juni en zaterdagmorgen 10 juni. Voor de woensdag waren er 22 kinderen aangemeld en op zaterdag waren er 25. Na het welkom en het lopen naar de vijver, kregen de kinderen een korte uitleg. Daarna konden ze beginnen! Met bakjes, schepnetjes en zoekkaarten konden ze aan de slag. En wat werd er zoal gevonden? O.a. larven van watertorren, van juffers en libellen, tubifex, paardenbloedzuiger, bootsmannetjes, watermijt, waterschorpioen, kikkervisjes en salamanders.

Ook was er een beestje dat we niet herkenden. Dan is internet een uitkomst. Het bleek het laatste larvestadium te zijn van de eironde watertor. Op de woensdagmiddag voltrok zich nog een klein drama! De larve van de watertor in het bakje bij kikkervisjes was niet zo'n gelukkige keuze. De larve begon al snel aan een kikkervisje te peuzelen. Tot afgrijzen van een jongen die het zag gebeuren. "Die smeerlap, hij wil een kikkervisje opeten, maar dat zal niet gebeuren!" riep hij. Met een zeefje haalde hij de diertjes uit elkaar. Op mijn opmerking dat dit dier toch ook moest eten, antwoordde hij: "Maar niet van deze". We hebben toen de larve maar apart gezet.

De kinderen hebben genoten, maar de ouders ook. Die konden het soms niet laten om zelf ook met een netje aan de slag te gaan. Er was een jongen bij die het zo leuk vond, dat hij zijn ouders vroeg om hem ook voor de zaterdag ook op te geven. Na afloop kwam er nog een korte bespreking van de bijzondere vangsten, de diertjes gingen terug de vijver in, de netjes werden schoongemaakt. En iedereen kon voldaan naar huis. Zeker ook de slootjes-natuurgidsen!

Klazien Koppelaar

Theater op 't Zand 2023

Zaterdag 26 augustus was IVN Barneveld met een kraam aanwezig bij Theater op 't Zand – bij de uitkijktoren van het Kootwijkerzand. Van 12.00-17.00u mochten we vele kinderen (en hun ouders) ontvangen.

Veel leuke creatieve ideeën waren voorbereid, bijv. kleurplaat, vraag en antwoord, informatie-vellen over de Veluwe en bijzondere lokale dieren enz.. maar bij de kinderen ging de meeste belangstelling uit naar de volgende activiteiten:

- 'kun je net zo ver springen als een bepaald dier'
- zoek en bekijk bodemdiertjes, waaronder de voor Nederland zeldzame Grote Oorworm
- maak dierenafbeeldingen in het zand, met natuurlijke materialen

We hebben weer veel reclame mogen maken voor de natuur en IVN, zie de onderstaande foto's. Volgend jaar doen we vast weer mee 😊

Zeldzame Grote Oorworm

"Vreemde insecten" op bezoek bij onze kraam

Verspringen, net zover als sommige dieren

Ellen en Rian

IVN-Kinder Natuurclub

De nieuwe IVN-Kinder Natuurclub (zie het artikel hieronder uit de Barneveldse Krant) lijkt een schot in de roos te zijn: maar liefst 65 aanmeldingen!! Een onverwacht groot aantal.

Kinder Natuurclub blijkt schot in de roos, aanmeldingen stromen binnen

BARNEVELD „Hier hadden we alleen maar van kunnen dromen”, zegt Cees Klomp over de grote belangstelling voor de nieuwe Kinder Natuurclub van IVN Barneveld. De organisatie ontving zestig aanmeldingen, drie keer zoveel als verwacht. „Dankzij extra vrijwilligers kunnen we een tweede groep starten, maar voor twintig kinderen is helaas nog geen plek. Die staan op de wachtlijst en moeten nog even geduld hebben.” Zaterdagochtend was de kennismakingsbijeenkomst voor de leden van de Kinder Natuurclub. Kinderen van acht tot twaalf jaar, leren bij de club

van alles over de natuur. Ze komen twee zaterdagochtenden per maand samen in het Educatiecentrum op het Schaffelaarhof, Stationsweg 2c in Barneveld. Iedere keer is er een ander thema.

De initiatiefnemers willen kinderen al op jonge leeftijd laten kennismaken met al het moois dat de natuur te bieden heeft. „En het zou natuurlijk extra mooi zijn als de kinderen en wellicht ook hun ouders op termijn ook actief lid worden van het IVN, waar het aantal grijze haren al jaren toeneemt.”

Twee ochtenden per maand de natuur ontdekken

BARNEVELD Natuurvereniging IVN Barneveld komt in actie om het ledenbestand te verjongen. Het eerste wapenfeit: zaterdag start op landgoed Schaffelaar de IVN Kinder Natuurclub voor 8- tot 12-jarigen, een regionale primeur.

„De eerste aanmeldingen stromen al binnen”, vertelt initiatiefnemer Cees Klomp enthousiast. Na zijn succesvolle 'Kinderkippenclub' bij

het Pluimveemuseum pakt hij nu door met de Kinder Natuurclub, een idee dat de Barnevelder al enkele jaren op de plank had liggen. „Nu heb ik er eindelijk tijd voor”, zegt hij. Cees vindt het belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd kennismaken met al het moois dat de natuur te bieden heeft. „En het zou natuurlijk extra mooi zijn als de kinderen en wellicht ook hun ouders op termijn ook actief lid worden van het IVN, waar het aantal grijze haren al jaren toeneemt.”

BIJENHOTEL De leden van de Kinder Natuurclub komen twee zater-

dagochtenden per maand samen in het Educatiecentrum op het Schaffelaarhof, Stationsweg 2c in Barneveld. Iedere keer is er een ander thema. „We gaan op ontdekkingsstocht met echte natuurgidsen, spotten veel dieren en planten en doen allerlei leuke dingen”, zegt Cees, die de club samen met andere IVN-vrijwilligers draait. Als voorbeeld noemt hij een ochtend over bijen, waar de kinderen een eigen bijenhotel bouwen en op landgoed Schaffelaar onder leiding van een natuurgids bijen gaan zoeken. Het Barneveldse initiatief is volgens Cees uniek in de regio. „Elders in

het land zijn wel kindernatuurclubs, maar die leden komen – voor zover ik weet – niet twee keer per maand samen.”

AANMELDEN Kinder Natuurclub Barneveld trapt aanstaande zaterdag af met een kennismakingsbijeenkomst. Ouders en kinderen zijn welkom van 9.30 tot 11.30 uur. Vooraf aanmelden bij Cees Klomp via klompcees@outlook.com is gewenst. In eerste instantie is er plek voor twintig kinderen. Deelname aan de club kost tien euro per jaar, een bedrag dat bij aanmelding moet worden betaald

Na het ophangen van kleurrijke en wervende posters en enthousiast artikel in de Barneveldse krant, kon Cees Klomp de aanmeldingen nauwelijks bijhouden!

De inleiding werd op de eerste club-zaterdag verzorgd door Gerrit van de Berg, 🐝🐝🐝 waarbij uitleg werd gegeven hoe bijen leven, hoe belangrijk ze zijn bij het bestuiven van de planten.... en dat je ze vooral niet moet wegslaan maar rustig kan bekijken als ze van bloem naar bloem (supermarkt van nectar 🌸🌺🌻) vliegen. Daarna snel naar buiten om meerdere grote en mooie bijenhôtels op 't Schaffelaars erf te bewonderen!

Verder een impressie van de activiteiten van de groepen door middel van foto's van zowel de eerste als de tweede groep en keer met hun activiteiten!

Cees Klomp

Kinder Natuurclub 8 t/v

Een heel jaar lang op 2 zaterdagochtenden op ontdekkingstocht met 2 echte Natuurgidsen!

LAAT JE ONDER LEKKER HEDERELIJK MET DE GROENE HULSGEGELDE EN NIET ALLE OORDELEN! WEER VOORAL EEN VERVOLG!

Wat gaan we doen?

- 2 sept 09.30 Kennismaking met ouders en kind
- 9 sept Alles over bijen: hotel maken en onderzoek
- 23 sept Vogels ontdekken: zoekhaart / watervoegel
- 7 okt Bodemdieren: beestjes onder de microscoop!
- 28 okt geen club, wel uitnodiging Nacht van de Natuur
- 11 nov Afsluit: wat kan geen kwaad in de natuur
- 25 nov Help de vogels de winter door!
- 9 dec Zaden en vruchten herkennen + popcornt

Locatie: educatiecentrum Schaffelaar Erf

L.v.m. Het Schaffelaar Erf, Gemeente Barneveld en het Geldersch Landschap

IVN Barneveld Ben je erbij? Meld je aan! www.ivn.nl of bel 0375-611111

"De Groene Hulsregels"

1. Laat iedereen in zijn eigen waarde, heb respect voor elkaar. Iedereen is bij ons gelijk.
2. Op tijd aanwezig zijn 9.30 uur.
3. Fietsten in de stalling plaatsen.
4. Bij ziekte of verhindering, uiterlijk vrijdag afmelden bij klampcees@outlook.com
5. Wanneer er een excursie komt, zullen we een beroep op ouders doen om te rijden.

Kennis- en ontmoetingsavond (Parasitaire en vleesetende planten)

De allereerste 'natuurgidsen-avond' van 2023 is een groot succes te noemen. Rond 22 personen waren om 19.30u in het natuureducatiecentrum bijeengekomen. Voorzitter André van de Burgwal opende de avond kort, om te benoemen hoe fijn het is dat IVN-natuurgidsen, IVN-werkgroepleden en andere actieve IVN-ers sinds zeer lange tijd weer op deze manier bij elkaar mochten komen.

Ellen Knobbe vervolgde de inleiding door te vertellen dat deze eerste 'bischolings-avond' in het komende jaar gevolgd zal worden door een reeks van mooie maandelijkse ontmoetingsavonden. Onderwerpen die al gepland zijn, zijn bijv. (beheer van) Boeschoten, de wisent, Barneveldse beken, wildplukken van eetbare planten etc.. De avonden hebben naast 'kennisoverdracht' ook zeker het karakter van gezellige onderlinge ontmoeting, bij koffie en thee.

Aart Mulder vervolgde de avond met een korte quiz, waarbij de aanwezigen mochten nadenken over zaken als de vreemde naam van de ijsvogel (die juist niet tegen ijs op het oppervlaktewater kan), maar over de samenstelling van de soorten van 'Expeditie 10', die ter ere van het 45-jarig bestaan van Vroege Vogels is samengesteld, voor kinderen van de basisschool; Koolmees, klein koolwitje, zomereik, gewone pad, mol, kauw, grote brandnetel, gewone regenworm, akkerhommel en vliegenzwam.

Na de gezellige pauze werd de hoofdmoot van de avond in een kleine drie kwartier ingevuld door Wim Geelhoed, met een inleiding over (half-)parasitaire planten, die profiteren van (de wortels) van andere planten, struiken of bomen. De zuivere parasieten onder de planten hebben geen bladgroen, zoals bijv. groot warkruid en diverse 'bremrapen. Half-parasieten hebben wel bladgroen en dan zou je kunnen denken aan diverse

'ratelaars', 'ogentroosten' en maretak. Helaas blijken er weinig (half-)parasieten te leven op de droge en zure gronden van de Veluwe en de Gelderse vallei. De meeste lijken te vinden te zijn in vochtrijke en (zeer) voedselarme gebieden in Limburg, Zeeland, langs de IJssel e.a. grote rivier en in de duingebieden.

Als toetje werden ook nog een aantal vleesetende (water-)planten besproken, die niet leven van planten, maar van insecten. De bekendste zijn de diverse soorten zonnedauw. Om 21.00u keerde iedereen weer huiswaarts, na een welverdiend applaus voor de inleiders en de organisatie (Ellen en Gemmie) van deze leerzame avond.

Beste mensen

Ik ben een schriftelijke wandelcursus aan het volgen en probeer dit in de praktijk uit te voeren. Het belangrijkste onderdeel, is de benen beurtelings te verplaatsen, maar dat is snel geleerd. Want als je steeds hetzelfde been verplaatst, kom je al gauw in een spagaat terecht en dat is op mijn leeftijd niet meer wenselijk.

Maar goed, door deze oefeningen in praktijk te willen brengen, kwam ik in het bos terecht en daar was van alles te zien, maar door al die bomen zag ik het bos niet meer.

Nou wil het gebeuren dat onder een van die bomen een man zat te rusten. Ik vroeg hem of hij moe was en daarom zat uit te rusten. Ik ben zeker moe zij hij, maar geestelijk en niet lichamelijk. Ik vroeg verbaasd wat er aan de hand was.

Wel sprak hij, ik ben bestuurslid van een vereniging en dan kom je in contact met allerlei mensen die lopen te zeiken en te zeuren! Ze zitten in een negatieve spiraal en komen daar absoluut niet uit. Je probeert het van alle kanten goed te doen, de pluspunten zien ze niet maar wel de minpunten.

Toch draait de vereniging als een liertje en dan denk ik, een bestuurslid is toch niet van hout!

Zonder dat we erop gerekend hadden, begon de boom waar hij tegen aanzat te praten, want hij had stiekem mee geluisterd.

We schrokken ons bijna te barsten, echt waar, en toen begon de boom met een donkergroene stem te vertellen over zijn leven.

Hij sprak, ik word ook niet gewaardeerd en de mensen lopen altijd tegen me aan te zeiken, om over de honden maar niet te beginnen. Toch in koude dagen gebruiken ze vaak mijn hout om zich op te warmen, gezellig bij de open haard of kachel.

In de zomer gaan ze als het te warm wordt lekker in mijn schaduw zitten, als de zon te warm wordt. Ze gebruiken mijn hout voor hun huizen, zodat ze droog en warm kunnen leven. Ik lever ze hout voor de meubels en de gemakkelijke stoel, waar ze in uitrusten.

Het zware hout voor de kerkdaken, maar ook voor je houten bedje, waar je zo heerlijk in slaapt. Hout voor de muziekinstrumenten, die zorgen weer voor een vrolijke noot in jullie leven. Jullie maken boten van ons, zodat je onvermoeid over het water kunt drijven. De deegrol en de houten paplepel, maar ook handvaten van gereedschap worden van ons gemaakt.

Zelfs als jullie de wereld verlaten, kiezen veel mensen voor een mooie houten kist. Dan heb je nog bomen die voor mooie bloesem zorgen en vaak voor heerlijke vruchten. Toch wordt een boom niet echt serieus genomen, ook al is hij van hout.

Toch geacht bestuurslid, lopen de mensen tegen ons allebei te z..... en dat is niet leuk om elke keer nattigheid te voelen, dus hebben wij veel gemeen en de mensen zijn gemeen! We zijn allebei erg multifunctioneel en veelzijdig inzetbaar, ondanks alles hou je het hoofd fier omhoog, dus niet in de wind want dan wordt het nog moeilijker.

Dat papiertje waar jouw schriftelijke wandelcursus op staat is nog een stukje van mijn vader. Hij stond vroeger hier vlak naast mij, totdat hij werd omgezaagd door de boswachter en ik had nooit verwacht hem nog ooit terug te zien.

Nadat we de boom nog steeds verbaasd hadden aangehoord, bedankten we hen voor zijn steun, schaduw en de wijze les, we bekijken de wereld nu wel iets anders! Ben later nog eens terug geweest bij de boom, maar hij ruiste en ritselde iets met zijn bladeren en dat was het.

Misschien een beetje houterig verhaal, maar om een boom te begrijpen en daar ook nog lering uit te trekken is niet eenvoudig.

Martin

Afscheid van Marja en Eduard

wegens emigratie naar Rotterdam en hoe het ooit begon...

Na een periode van wisselingen door vele historische omstandigheden kwam er voor onze geliefde plantenwerkgroep eindelijk weer rust in de tent door de verschijning van een “magisch duo” aan onze groene horizon. Marja en Eduard Barreveld ontvingen op 25-11-2008 hun welverdiende Natuurgidsendiploma (ik vermoed cum laude) en namen het formidabele idee op, onze inmiddels regionaal bekende plantenwerkgroep te versterken.

Gezien de enorme capaciteiten en regelkunstenervaring van genoemd duo leek (en bleek later ook) het een goede zet Marja in de positie van coördinator te nestelen. De plantenkennis hadden wij al en brachten we haar terloops wel bij en het organiseren was haar gave en voor ons een geschenk. Tegelijkertijd zette Eduard op vele momenten vanuit een kritische beschouwing her en der de puntjes op de i. Hoogtijdagen vielen ons ten dele als ware de AEX-index op hol geslagen maar dan in een spreekwoordelijke groene context wel te verstaan.

Op de determineeravonden met de “Heukels’ FLORA van Nederland”, traditioneel op mijn daartoe ingerichte zolder leverde Eduard vele constructieve bijdragen in de vertaling van de wetenschappelijke, zometer magische, worsteling van tabellen. Wij zuchten wat af op zo’n avond om vervolgens en petit comité nog beneden wat wijnen te proeven hetgeen uiteraard bedoeld is om natuur en cultuur te verenigen en bijdraagt aan de teamgeest van ons groene genootschap.

De gesprekken met Marja en Eduard, vaste stamgasten, leveren de fraaiste gesprekken.

Een zeer gewaardeerde omwenteling m.b.t ons jaarprogramma in de Barreveld-periode is de verruiming van ons onderzoeksareaal. Op de slotavonden doet iedereen suggesties die bijdragen tot het programma van het jaar er op volgend (dat was altijd al zo). Tegenwoordig worden meer gebieden buiten de regio geïnventariseerd wat leidt tot een uitgebreidere kennis van onze flora en hogere waarnemingsaantallen binnen de eigen regio. Fijn voor ons, voor Floron en voor de nieuwe mensen die wij wegwijs maken. Door areaalvergroting en kennistoename is ook Arie van den Bremer, auteur van 'n vijftal botanische boeken tot ons toegetroten in de "Barreveld-periode".

Om het afscheid van Marja en Eduard feestelijk te onderschrijven vond er in de residentie van Aart en Jannie Mulder te Voorthuizen nog een onvergetelijke gezellige afscheidsmiddag plaats in hun fraaie achtertuin die niet alleen de planten maar ons hele floristische genootschap deed bloeien en waarbij een prachtig af-

scheidscadeau werd aangeboden; een niet te tillen reuzenpot met planten uiter-aard. Een geslaagde middag met dank aan Aart en Jannie! Tevens ook dank aan Wim Geelhoed die op bevlogen en kundige wijze de organisatie van ons groene team voortzet.

P.S. OPROEP; Wij hebben nog ruimte voor enkele nieuwe leden. Je kan ook gewoon op proef eens meegaan naar inventarisatie of determinatie. Schroom niet; ook zònder 10 jarig contract 😊.

*Namens onze Plantenwerkgroep PWG
Hans Cornelese*

Beste IVN-buurafdeling

2 lezingen in één: Spitsbergen en paddenstoelen door Jan Vermeer

Op uitnodiging van IVN-afdeling Apeldoorn vertelt fotograaf Jan Vermeer op woensdagavond 15 november over zijn doel om de wonderen van de natuur onder de aandacht te brengen met bloedstollende en aangrijpende fotografie.

Wat begon als een project om iets om handen te hebben is gaandeweg uitgegroeid tot een groot succesverhaal. De resultaten van de zoektocht van Vermeer naar de mooiste paddenstoelen kreeg wereldwijd veel aandacht, onder meer in het National Geographic Magazine. En nu is er ook het boek 'Paddenstoelen, onmisbare wonderen van de natuur'. Vermeer vertelt ons er alles over.

Maar Vermeer fotografeert ook verder van huis. Tijdens deze mooie avond neemt hij ons eerst via zijn foto's mee naar Spitsbergen, waar hij fotoreizen naar toe organiseert.

Deze lezing duurt ongeveer anderhalf uur, waarna er gelegenheid is vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. Aanvang is om 19.30u (zaal open vanaf 19.00u, vooraf en na afloop is er, voor eigen rekening, iets te drinken).

De toegangsprijs is € 5,00. Leden van IVN Apeldoorn en KNNV Apeldoorn betalen € 3,00. Betalen gebeurt ter plekke, contant of met pin.

Locatie is De Duiker (zij-ingang van de Bronkerk), Hoenderloseweg 10 in Ugchelen. Parkeren ter plaatse is gratis.

Aanmelden voor deze avond is verplicht en kan via <https://www.ivn.nl/afdeling/apeldoorn/natuuractiviteiten/lezing-door-jan-vermeer-fotograaf/> of telefonisch via 06-10915775. Voor vragen vooraf kun je op hetzelfde telefoonnummer bellen met Frans Nijman.

Met vriendelijke groet,

*Namens de lezingenwerkgroep van IVN afdeling Apeldoorn,
Ellen Rietveld*

Foto's Jan Vermeer

Adresgegevens

IVN Barneveld, Stationsweg 2c, 3771 VN Barneveld

André van de Burgwal, voorzitter

voorzitter@ivn-barneveld.nl

Sylvia van den Hazel, secretaris

secretaris@ivn-barneveld.nl

06-2483 4774

Hans Uittenhout, penningmeester

penningmeester@ivn-barneveld.nl

Reknr: NL71 RABO 0385.5616.52

t.n.v. IVN Barneveld

Martien Bakkenes, contact werkgroepen

werkgroepen@ivn-barneveld.nl

Ivonne Pater, PR & Publieksactiviteiten

pr@ivn-barneveld.nl

06-5190 5516

Saskia van Heusden, algemeen bestuurslid

Commissie

PR en Communicatie:

Gerald Kersjes

Activiteiten:

Saskia van Heusden

Werkgroepen

Algemene vogelwerkgroep:

Daan Kuiper

0342-417 810

Natuurbeheer:

Job Lubbersen

0577-461 023

Natuurfotografie:

Alie van den Brandhof

06-3081 5032

Natuurtuin Mevrouws Hofje:

Cees Klomp

06-4032 3795

Planten:

Wim Geelhoed

06-3076 3750

PR & Publieksactiviteiten:

Ivonne Pater

06-5190 5516

Redactie Natuurlijkerwijze:

Rien Brand

0342-491 310

Wim Geelhoed

06-3076 3750

Scholen Barneveld:

Margreet Rouwenhorst

06-4564 5875

Steenuilen:

Paul Derksen

0342-478688

Kerkuilen:

Jan van den Heuvel

0342-473672

Vlinders:

René de Graaff

0342-423 182

Vogels Barneveld:

Piet Boer

0342-417 393

Vogels Garderen/Kootwijk/Erica:

Aart Mulder

0342-478 688

Vogelinventarisaties:

Daan Kuiper

0342-417 810

Webmaster www.ivn/barneveld:

André van de Burgwal

0342-491 310

Persberichten

PR & Publieksactiviteiten:

Ivonne Pater

06-5190 5516

pr@ivn-barneveld.nl

Administratie

leden & donateurs:

Hans Uittenhout

06-4044 6104

penningmeester@ivn-barneveld.nl

Afz.: redactie@ivn-barneveld.nl

Buitenactiviteiten IVN Barneveld - 2023 - 4

Zaterdag 14 oktober 2023 - Paddenstoelenwandeling - Schaffelaarsebos

Zaterdag 21 oktober 2023 - Paddenstoelenspeurtocht - Schaffelaarsebos

Zaterdag 28 oktober 2023 - Nacht van de Nacht

Dinsdag 7 november 2023; 19.30 - Najaarsledenvergadering

*Kopij: de redactie ontvangt uw bijdrage voor het
volgende nummer graag voor 1 november 2023
via e-mail: redactie@ivn-barneveld.nl*